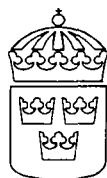

Kulturutskottets yttrande

1992/93:KrU14y

Kompletteringspropositionen

1992/93
KrU14y

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 29 april 1993 beslutat bereda kulturutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1992/93:150 (kompletteringspropositionen) jämte eventuella motioner, såvitt propositionen och motionerna rör kulturutskottets beredningsområde.

Kulturutskottet yttrar sig i det följande över propositionen i vad avser bidrag till vissa investeringar m.m., bidrag till folkbildningen och lokalbidrag till trossamfunden samt motionerna 1992/93:Fi93 yrkande 34, 1992/93:Fi95 och 1992/93:Fi120 yrkande 13.

I sammanhanget bör nämnas att kulturutskottet i sitt betänkande 1992/93:KrU31 behandlar den del av propositionen (bil. 9 avsnittet B. Kulturverksamhet m.m., En ny organisation för Dialekt- och ortnamnsarkiven samt svenskt visarkiv, m.m., s. 1–9) som överflyttats från finansutskottet till kulturutskottet.

Utskottet

Vissa investeringar m.m.

Under finanshuvudtiteln finns upptaget ett anslag benämnt Vissa investeringar m.m. (bil. 6 s. 44 och 45). Finansministern anför att i rådande läge på byggarbetsmarknaden är det angeläget att kunna tidigarelägga statliga byggnadsarbeten. Dessa bör kunna avse såväl ny- och ombyggnader som olika typer av underhållsåtgärder. Mot denna bakgrund hemställer regeringen om riksdagens bemyndigande att besluta om utförande av byggnadsobjekt inom det statliga fastighetsförvaltningsområdet till en sammanlagd kostnad av 800 000 000 kr. För finansieringen föreslås riksdagen anvisa likaledes 800 000 000 kr under anslaget Vissa investeringar m.m. I den utsträckning som bemyndigandet utnyttjas för byggnadsobjekt som lånefinansieras kommer anslaget inte att belastas.

Vid ett bifall till regeringens förslag kommer det enligt kulturutskottets mening att finnas goda möjligheter att genomföra angelägna projekt beträffande bl.a. restaurering och underhåll av kulturhistoriskt

intressanta byggnader och ruiner samt att snabbt igångsätta andra statliga byggnadsarbeten inom kulturområdet. Många sådana projekt är arbetsintensiva och är därför av betydelse för sysselsättningen.

1992/93:KrU14y

Bidrag till folkbildningen

För budgetåret 1992/93 har riksdagen anvisat 1 942 344 000 kr under anslaget Bidrag till folkbildningen, varav 100 000 000 kr avser särskilt bidrag för arbetsmarknadsanpassad utbildning inom folkhögskolan och studieförbunden (prop. 1991/92:100, bet. 1991/92:KrU12, rskr. 1992/93:189). Vidare har — under anslaget Arbetsmarknadspolitiska åtgärder — 106 000 000 kr anvisats på tilläggsbudget för budgetåret 1992/93 för bidrag till utbildning vid folkhögskolor (prop. 1992/93:50 bil. 7, bet. 1992/93:FiU1, yttr. 1992/93:KrU5y, yttr. 1992/93:AU2y, rskr. 1992/93:134). Medlen fördelas av Folkbildningsrådet.

Riksdagen har för budgetåret 1993/94 anvisat 1 917 543 000 kr under anslaget Bidrag till folkbildningen (prop. 1992/93:100, bet. 1992/93:KrU13, rskr. 1992/93:192). Till skillnad från föregående år har därvid inte några medel beräknats för särskilt bidrag till arbetsmarknadsanpassad utbildning.

I proposition 1992/93:150 (bil. 7 s. 4) har regeringen — med hänvisning till det kärva arbetsmarknadsläget — föreslagit riksdagen att för budgetåret 1993/94 under anslaget Bidrag till folkbildningen anvisa ytterligare 438 920 000 kr avsedda för bidrag till 10 000 extra platser inom folkhögskolan. Utbildningsministern anför — då det gäller inriktningen av insatserna — att folkhögskolan och bildningsförbunden har goda förutsättningar att göra betydande insatser för att bl.a. förbättra språkkunskaperna i landet, både i svenska och i främmande språk (bil. 7 s. 2—3). Särskilt nämns invandrarnas behov av att förbättra sina kunskaper i svenska för att förstärka sina möjligheter i fråga om arbete och fortsatta studier. Vidare föreslås att ytterligare 100 000 000 kr skall anvisas under anslaget till särskilt bidrag för arbetsmarknadsanpassad utbildning inom folkhögskolan och studieförbunden.

I motion Fi120 (s) hemställs att riksdagen skall anvisa 100 000 000 kr utöver vad som föreslås i propositionen (yrkande 13). Medlen skall användas till 3 000 årsstudieplatser inom studieförbunden för utbildning för arbetslösa som saknar utbildning utöver folkskola eller grundskola. Motionärerna betonar att folkbildningen har möjlighet att erbjuda utbildning i hela landet och att den genom sin flexibilitet och pedagogik har särskilt goda förutsättningar att tillgodose behoven hos dessa kategorier. Medlen bör fördelas av Folkbildningsrådet.

Kulturutskottet har senast i sitt betänkande 1992/93:13 framhållit att folkbildningen under det gångna året visat sin förmåga att snabbt och flexibelt anordna utökad utbildning speciellt avsedd för dem som är eller riskerar att bli arbetslösa. Utskottet är övertygat om att folkbildningen även denna gång kommer att kunna uppfylla förväntningarna på snabbt utbyggd utbildning i enlighet med de nu förordade riktlin-

jerna. Kulturutskottet tillstyrker med det anförda regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget Bidrag till folkbildningen. Motion Fi120 yrkande 13 avstyrks.

1992/93:KrU14y

Arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Statsbidrag till andra trossamfund än Svenska kyrkan utgår från anslaget Bidrag till trossamfund. Föreskrifter finns i förordningen (1989:271) om statsbidrag till andra trossamfund än Svenska kyrkan. Från anslaget betalas statsbidrag till andra trossamfund än Svenska kyrkan för religiös verksamhet (verksamhetsbidrag), för lokaler för sådan verksamhet (lokalbidrag) och för teologiska seminarier m.m. Ett av de i förordningen uppräknade 18 statsbidragsberättigade trossamfundet är de islamiska församlingarna i Sverige. Bidraget fördelas av Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund.

Riksdagen har för budgetåret 1992/93 anvisat 72 007 000 kr, varav 14 486 000 kr avser lokalbidrag (prop. 1991/92:100, bet. 1991/92:KrU13, rskr. 1991/92:148). Vidare har riksdagen av arbetsmarknadsskäl engångsvis anvisat ytterligare 20 000 000 kr avseende lokalbidrag (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, yttr. 1991/92:KrU6y, rskr. 1991/92:350).

För budgetåret 1993/94 har riksdagen under anslaget Stöd till trossamfund anvisat 70 000 000 kr, varav 12 480 000 kr avser lokalbidrag (prop. 1992/93:100, bet. 1992/93:KrU11, rskr. 1992/93:195).

I proposition 1992/93:150 (bil. 8 s. 55) beräknas under anslaget Arbetsmarknadspolitiska åtgärder 15 000 000 kr för lokalbidrag till trossamfund. Medlen skall disponeras av Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund. Objekt och tidpunkt för igångsättning av arbetena skall beslutas efter samråd med Arbetsmarknadsstyrelsen.

I motion Fi95 (-) anføres att medel på statsbudgeten bör omfördelas så att bidrag kan ges till ett antal angivna moskébyggen. Vidare anser motionären att reglerna för storleken på lokalbidragen bör ändras. Då regeringen inte lägger fram några förslag i dessa avseenden bör riksdagen enligt motionärens mening avslå propositionen.

Kulturutskottet anser att finansutskottet bör avstyrka motion Fi95 och tillstyrka den i propositionen föreslagna ökade medelsanvisningen i vad avser lokalbidrag till trossamfundet.

Vissa frågor om organisationsstöd

Med hänvisning till kulturutskottets betänkande 1992/93:KrU12 Ungdoms- och folkrörelsefrågor m.m. avstyrker utskottet yrkande 34 i motion Fi93 (nyd). Motionärerna vill ha en kartläggning av utgående organisationsbidrag och en nedtrappning av dessa med 20 %, 20 % resp. 10 % per år under en treårsperiod.

På kulturutskottets vägnar

Charlotte Branting

I beslutet har deltagit: Charlotte Branting (fp), Hugo Hegeland (m), Maja Bäckström (s), Berit Oscarsson (s), Stina Gustavsson (c), Anders Nilsson (s), Göran Åstrand (m), Leo Persson (s), Anne Rhenman (nyd), Ingegerd Sahlström (s), Carl-Johan Wilson (fp), Björn Kaaling (s), Birgitta Wistrand (m), Monica Widnemark (s) och Alwa Wennerlund (kds).

Från Vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Elisabeth Persson (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.

Avvikande meningar

1. Bidrag till folkbildningen

Maja Bäckström, Berit Oscarsson, Anders Nilsson, Leo Persson, Ingegerd Sahlström, Björn Kaaling och Monica Widnemark (alla s) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken Bidrag till folkbildningen som börjar med "Kulturutskottet har" och slutar med "13 avstyrks" bort ha följande lydelse:

Kulturutskottet har senast i sitt betänkande 1992/93:KrU13 framhållit att folkbildningen under det gångna året visat sin förmåga att snabbt och flexibelt anordna utökad utbildning speciellt avsedd för dem som är eller riskerar att bli arbetslösa. Utskottet är övertygat om att folkbildningen även denna gång kommer att kunna uppfylla förväntningarna på snabbt utbyggd utbildning. Folkbildningen har genom sin flexibilitet och pedagogik möjlighet att tillgodose de särskilda utbildningsbehoven hos dem som har kort grundutbildning. Mot bakgrund av det anförda anser kulturutskottet att riksdagen med anledning av motion Fi120 yrkande 13 vid medelsanvisningen under anslaget Bidrag till folkbildningen bör anvisa 100 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslagit. Dessa medel bör användas för utbildning inom folkbildningen för arbetslösa vuxna och ungdomar. Medlen bör fördelas av Folkbildningsrådet.

2. Vissa frågor om organisationsstöd

Anne Rhenman (nyd) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken Vissa frågor om organisationsstöd som börjar med "Med hänvisning" och slutar med "en treårsperiod" bort ha följande lydelse:

Mot bakgrund av behovet av omfattande besparingar på statsbudgeten anser kulturutskottet att det är nödvändigt att minska utgående

bidrag till organisationerna. Regeringen bör därför i enlighet med vad som anförs i motion Fi93 (nyd) återkomma till riksdagen med förslag om en nedtrappning av det statliga stödet under en treårsperiod. Till grund för regeringens förslag — bl.a. beträffande frågan om huruvida minskningen skall vara generell eller läggas på vissa kategorier av organisationsbidrag — bör ligga en kartläggning av organisationsbidragen. Den av regeringen tillsatta utredningen (C 1992:05) om statens bidrag till ideella organisationer beräknas redovisa sitt uppdrag under år 1993. När resultaten av utredningsarbetet föreligger bör regeringen — om detta bedöms nödvändigt för den fortsatta beredningen av frågan om en minskning av organisationsbidragen — föranstalta om kompletterande kartläggningar. Finansutskottet bör föreslå riksdagen att som sin mening ge regeringen till känna vad kulturutskottet här anfört.

